در مناظره عباس عبدی با احمد توکلی بررسی شد

پادزهر دروغ چیست

عکس: خبرنامه دانشجویان

لیلا ابراهیمیان: ساعت، چهارِ عصر را نشان می‌دهد و هنوز مراسم شروع نشده است؛ مسئولان برگزاری مناظره «شفافیت واجب فراموش‌شده دولت‌ها»، از عباس عبدی، روزنامه‌نگار و تحلیلگر سیاسی درباره نامزدهای دوازدهمین دوره ریاست‌جمهوری می‌پرسند و او صریح پاسخ می‌گوید و تلخ. مناظره سوم موضوع پرسش آنهاست و محل نقد عباس عبدی. او درباره «لوله»کردن دانشجویان به وسیله محمدباقر قالیباف می‌گوید؛ درباره آمارهایی که این روزها ارائه می‌شود و اینکه پایگاه رأی و وضعیت سبد آرای محمدباقر قالیباف، شهردار ۱۲ساله تهران بعد از مناظره سوم چگونه است؟ رأی قالیباف، از ۲۵ درصد در شهر تهران به ۱۵ درصد سقوط کرده است؛ واگذاری املاک نجومی به رفتگران نشان از چارچوب ذهنی می‌دهد که این ذهن به‌راحتی می‌تواند واقعیت‌ها را قلب کند یا اینکه مردم امروز درباره افشاگری‌ها چه فکر می‌کنند.

قرار است عباس عبدی با احمد توکلی، نماینده سابق مجلس شورای اسلامی، درباره لزوم شفافیت در دولت‌ها مناظره کند. مناظره را سایت «خبرنامه دانشجویان ایران» منتسب به اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانشجویان مستقل و «پاتوق رسانه‌های انقلاب اسلامی» برگزار کرده است. خبرنامه دانشجویان ایران از سال ۱۳۸۸ کار خود را شروع کرده است؛ همان زمان که انجمن‌های اسلامی زیر تیغ سانسور دولت محمود احمدی‌نژاد به انزوا رفته بودند و برای تحت فشار قراردادن انجمن‌های اسلامی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وقت برای تشکل‌های هم‌نام با تشکل‌های اصلاح‌طلب؛ اما منتقد و مخالف آنها، با پسوند «مستقل» مجوز صادر کرد.

نظارت عمومی لازم است

مناظره به دلیل حضورنیافتن به‌موقع احمد توکلی، رئیس «سازمان مردم‌نهاد دیده‌بان شفافیت و عدالت» با یک ساعت تأخیر شروع می‌شود. او اولین کسی است که درباره لزوم شفافیت سخن می‌گوید: «منظور از شفافیت این است که رفتار حکومت‌ها به‌گونه‌ای باشد که مردم دلیل، چگونگی و هدف کار آنها را بدانند. امربه‌معروف و نهی‌ازمنکر مهم‌ترین واجب عینی در دین اسلام است و امیرالمؤمنین درباره آن بسیار فرموده‌اند». او چنین ادامه می‌دهد: «به فرموده امیرالمؤمنین، در صورت نبود امربه‌معروف و نهی‌ازمنکر اشرار بر جامعه حکومت خواهند کرد؛ بنابراین شفافیت راه انجام وظیفه دینی است؛ اگر از منظر سیاسی-اجتماعی هم به مسئله نگاه کنیم، به اهمیت شفافیت و شیشه‌ای‌بودن دولت و سایر قوا در مسائل پی می‌بریم. در صورت شفافیت بهترین انتخاب صورت می‌گیرد و با شفافیت مشارکت مردم در امور سیاسی-اجتماعی بالا می‌رود».

رسانه‌ها و شفافیت

رسانه‌های آزاد، لازمه شفافیت امور است؛ توکلی اطلاعات همگن در تصمیم‌گیری‌ها را مهم می‌داند تا مردم در کنار دولت شیشه‌ای از اوضاع امور سر دربیاورند و در این صورت فساد و سوءرفتارها رخ نمی‌دهد؛ در نتیجه مردم به حقوق حقه خود می‌رسند؛ اما در همه این شرایط باید رسانه‌های مستقل و آزاد داشته باشیم.

چه زمانی شفافیت زهر می‌شود؟

نوبت که به عباس عبدی می‌رسد، می‌گوید: «شفافیت به‌تنهایی کفایت نمی‌کند. بدون دستگاه قضائی مستقل حتی شفافیت زهر است و موجب کورشدن چشم‌ها در موقع نور زیاد می‌شود. اگر همه علیه هم بگویند، دلیلی ندارد همه این گفته‌ها درست باشد. شهروندان هم نمی‌توانند این ادعاها را اثبات کنند؛ در نتیجه به دستگاه قضائی نیاز است که سره را از ناسره تشخیص دهد. شهروندان ابزار دسترسی به اطلاعات و تشخیص صحیح از نادرست را ندارند». او به مناظره سوم اشاره می‌کند که موارد متعددی در آنجا مطرح شد و مردم توان تشخیص این موارد را از همدیگر ندارند.

بصیرت اجتماعی چه زمانی به وجود می‌آید؟

در کنار شفافیت به دستگاه قضائی مستقل نیاز داریم. عبدی می‌گوید برای جامعه بصیرت اجتماعی لازم است؛ اما این مسئله کی ظهور و بروز دارد؟ زمانی که اطلاعات درست به مردم برسد؛ بخشی از اطلاعات درست داوری‌ها و قضاوت‌هاست؛ داوری‌ها باید فصل‌الخطاب باشد. دستگاه قضائی مستقل می‌تواند فصل‌الخطاب همه گفته‌ها باشد. اتهام‌ها باید در این دستگاه‌ها راستی‌آزمایی شود و به طور قانونی به موارد رسیدگی شود. در این صورت رأی دستگاه قضا فصل‌الخطاب خواهد بود.

شفافیت مدنی لازم است

دستگاه قضائی مستقل کافی نیست؛ به گفته عباس عبدی، یک‌سری از مسائل به امر قضا کشیده نمی‌شود و این موارد کیفری نیست؛ ولی در فضای اجتماعی آنها مطرود هستند؛ مثلا رئیس سازمانی حق دارد که امتیازی را به عده‌ای بدهد؛ ولی در عمل به قشر خاصی نه عموم آن گروه، امتیاز می‌دهد. در اینجا این فرد به لحاظ قانونی کار خلافی انجام نداده است؛ اما در افکار عمومی او قضاوت می‌شود. قضاوت افکار عمومی در شفاف عمل‌کردن تأثیرگذار است.

نتایج پیمایش‌ها چه می‌گوید؟

به گفته عبدی، بدون آزادی بیان، بدون دسترسی آزاد به اطلاعات و بدون دستگاه قضائی مستقل نمی‌توانیم شفافیت داشته باشیم؛ اما بزرگ‌ترین بلیه نداشتن شفافیت، دروغ است؛ این را نتیجه همه پیمایش‌ها نشان می‌دهد. او می‌پرسد چرا ما دروغ می‌گوییم؟ دیوانه نیستیم و دروغ‌گویی به ذات ما برنمی‌گردد؛ علت دروغ‌گویی به ساختارها برمی‌گردد. هنگامی که دروغ‌گویی ضرر ندارد و راست‌گویی ضرر دارد، افراد به راحتی دروغ خواهند گفت؛ جامعه دروغ‌گو نه اسلامی است و نه انسانی.

توکلی: شفافیت چاره همه‌کارها نیست؛ اگر کسی خواست با دروغ، حرف و نسبتی را به کسی بگوید، قدرت تصمیم‌گیری صحیح را از مردم می‌گیرد و ناشفاف عمل می‌کند. دروغ‌گویی از خوف ضرر و طمع سود است. وقتی سیستم درست کار نکند، اگر فرد از ضرری بترسد و دیگری بتواند به‌راحتی حق خود را استیفا کند، دروغ نمی‌گوید؛ اما مساعدکردن زمینه برای راست‌گویی به بسترهایی نیاز دارد. قوانین روشن و دستگاه قضا این ضعف را کمتر می‌کند؛ اما در کشور ما دروغ‌گویی به امری پیچیده تبدیل شده است.

قوه قضائیه مصلحت‌سنجی نکند

عبدی: ابراهیم رئیسی در مناظره سوم، (نقل به مضمون) گفت ما در فلان موضوع به دفتر رئیس‌جمهوری رفتیم؛ ولی ایشان اجازه مداخله ندادند یا با برخورد موافقت نکردند. نکته من اینجاست، دستگاه قضائی که نباید به جایی برود و این مصلحت‌سنجی‌ها را در نظر بگیرد. یا روز گذشته آقای محسنی‌اژه‌ای گفته است: «کسانی گفتند اگر فلان‌کس را قبل از انتخابات احضار کنید، اعلام جنگ می‌کنیم ...»؛ اصلا این گفته چه معنایی دارد؟ قوه قضائیه نباید وارد این نوع مصلحت‌سنجی‌ها بشود. بسیاری از انحراف‌ها با انگیزه خیر شروع می‌شود. طرح اتهام‌ها در مناظره، به این دلیل اتفاق می‌افتد که قبلا به این اتهام‌ها رسیدگی نشده و حکمی صادر نشده است؛ درنتیجه این افراد به دنبال افشاگری هستند.

توکلی: این شفافیت نیست که کار را خراب می‌کند؛ شفافیت متفاوت از افشاگری است. پرده‌دری بد است؛ پرده‌دری نشان بی‌ظرفیتی گوینده است. حتی خود دستگاه قضا با شفافیت اصلاح می‌شود. اگر احکام دادگاه‌ها منتشر شود، مردم متوجه استدلال آنها در زمان صدور رأی خواهند شد. پرونده سایت «الف» و اتهام‌هایی که به من زده شده بود، می‌تواند مورد مطالعه موردی دانشجویان رشته حقوق قرار بگیرد. شفافیت، به حال جامعه مضر نیست؛ سوءاستفاده از شفافیت یا فقدان شفافیت مضر است. اگر قوه قضائیه مستقل باشد، به سلامت کمک می‌کند و در این صورت افشاگری معنایی ندارد.

عبدی: واقعیت قضیه این است که برخی از انتقادها به دولت را نمی‌توان فهمید؛ اینکه گفته می‌شود دولت به اطلاعات حساب افراد دسترسی نداشته باشد، چه معنایی دارد؟ این بی‌معنی است. پول افراد در همین مملکت به دست آمده است؛ اموال فرد محرمانه نیست. از طرفی، مهم اموال این افراد نیست؛ مهم چگونگی به‌دست‌آوردن این اموال است. شفافیت‌نداشتن فقط این موارد نیست؛ شما حتی اطلاعات غیررسمی را هم نمی‌توانید از ادارات و سازمان‌های دولتی به دست آورید. مثلا به‌دست‌آوردن آمار ۲۰ساله‌ها در کشور کار مشکلی است. سیستم اداری ما به دلیل رانت‌ها یا ایرادهای احتمالی، نمی‌خواهد چیزی را از دست بدهد؛ برای همین اطلاعات را محرمانه می‌کند. باید رسانه‌ها این موارد را مطرح کنند. البته دولت آقای روحانی خیلی از مشکلات را برطرف کرده است و می‌تواند در این زمینه موفق شود.

توکلی: قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات، در ماده ۸ گفته است: «مؤسسه عمومی یا خصوصی باید به درخواست دسترسی به اطلاعات در سریع‌ترین زمان ممکن پاسخ دهد و در هر صورت، مدت زمان پاسخ نمی‌تواند حداکثر بیش از ۱۰ روز از زمان دریافت درخواست باشد. آیین‌نامه اجرائی این ماده در مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون، بنا بر پیشنهاد کمیسیون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات، به تصویب هیئت وزیران می‌رسد» و اگر این اطلاعات در اختیار شهروندان قرار نگیرد، جرم است.

تناقض‌هایی که در آمارهای ارائه‌شده در مناظره‌ها وجود دارد، به چه دلیل است و چگونه باید این اطلاعات را برای مردم شفاف کرد؟

عبدی: به لحاظ قانونی مرکز معتبری که باید آمار و اطلاعات را در اختیار مردم قرار دهد، مرکز آمار است و اختلاف بین مرکز آمار با بانک مرکزی درباره رشد یا تورم اقتصادی، خیلی زیاد نیست؛ اینها اختلاف‌های کارشناسی است. ما حق نداریم اطلاعات خطایی را به مردم ارائه کنیم؛ مگر اینکه مستندات کافی برای اثبات این مسئله داشته باشیم.

توکلی: در قانونی که برای تنظیم قانون برنامه و بودجه در مجلس نهم در حال تصویب بود، پیشنهاد شد مرکز آمار تنها مرجع رسمی آمار کشور باشد؛ ولی ما با آن مخالفت کردیم؛ برای اینکه دستگاه‌هایی که طبق قانون وظیفه تولید آمار را دارند، باید آمار را ارائه دهند. مثلا پزشکی قانونی باید آمارهای در اختیار خود را در زمینه کار خود ارائه دهد. بانک مرکزی هم حافظ ارزش پول است و باید نرخ تورم و رشد را اعلام کند. تولید تمام آمار نقدینگی به اختیار بانک مرکزی است و مرکز آمار ایران باید اطلاعات را جمع‌آوری و ارائه کند. شفافیت، قیدی دارد و آن این است که اطلاعات را به‌موقع و به مقدار و بدون تبعیض در اختیار مردم قرار دهد؛ وگرنه مردم نمی‌توانند تصمیم درست را بگیرند یا آینده کار خود را راهبری کنند. آمارهای ثبتی خیلی قابل‌اعتمادتر از آمارهای تخمینی است.

در قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات که در سال ۱۳۸۸ تصویب و آیین‌نامه آن در زمان دکتر روحانی تصویب شد، اطلاعات، به عمومی و اطلاعات طبقه‌بندی‌شده تقسیم شده است. مردم نمی‌توانند به اطلاعات طبقه‌بندی‌شده دسترسی داشته باشند. در این قانون روشن شده است که اطلاعاتی که می‌توان تقاضا کرد، چیست و اطلاعات دستگاه‌ها چقدر است و اگر این دستگاه‌ها اطلاعات را در اختیار مردم قرار ندهند، جرم‌انگاری شده است. سند محرمانه، سندی است که در بالا و پایین برگه مهر محرمانه خورده باشد و اگر فقط این مهر در بالای سند خورده باشد، شما می‌توانید آن را منتشر کنید.

قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات در سال ۱۳۸۸ تصویب شده است؛ شما چرا در مجلس نهم از دولت نخواستید آیین‌نامه این قانون را تصویب کند؟

توکلی: مجلس چون میل شدیدی به تولید انبوه قانون دارد، نمی‌تواند قانونی را که تصویب کرده پیگیری کند؛ دولت هم این ضعف را می‌داند و هرجا که خواست در اجرای قانون تعلل کرد.

عبدی: عدم انجام وظیفه دولت یک تخلف است و باید دستگاه قضائی به آن ورود می‌کرد و این کار انجام نشد. این خلاف منطق است که شما قانونی را بنویسید و آیین‌نامه را دولت ننویسد و هیچ اتفاقی در ادامه نیفتد.

توکلی: در تأیید صحبت‌های آقای عبدی، درباره مسئله حقوق‌های نجومی، دادستان گفت دولت لیست دریافت‌کننده‌ها را به ما نداده است. من گفتم این جرم جنبه عمومی دارد و دادستان نباید منتظر اعلام‌نظر دولت باشد. ولی آنها رسیدگی نکردند و تعلل کردند.

من درباره آن پرونده هم گفتم؛ وقتی شخصی از وقوع جرمی اطلاع می‌دهد، باید صحت حرف طرف ارزیابی شود. در کشورهای اروپایی اگر گفته شخصی تأیید شود، طبق قانون «سوت» به این فرد حق‌الکشف می‌دهند. در ایران هم قانون «چتر» داریم و قانون امربه‌معروف و نهی‌ازمنکر متوجه حکومت است نه مردم؛ ولی شما رسانه‌ای‌ها اینها را نشر ندادید. باید این قوانین را نشر عمومی دهید تا مردم از آن اطلاع یابند و حقوق خود را استیفا کنند. اگر به قانون عمل می‌شد نه تنها یاشار سلطانی زندانی نمی‌شد بلکه باید تشویق هم می‌شد. ما باید گفته مردم را راستی‌آزمایی کنیم.

در مسئله شفافیت به غیر از قوه مجریه، قوای دیگر هم تکلیف دارند، چگونه می‌توان بر عملکرد آنها نظارت کرد؟

توکلی: مسئله شفافیت هم بر دستگاه‌های حکومتی تکلیف است و هم بر مردم. مردم باید با دولت خود شفاف باشند، شفافیت رابطه دوطرفه است؛ حق و تکلیف با همدیگر است. در قانون مجازات اسلامی موادی هستند که تخلف از قانون یا اجرانکردن قانون را به قصدهای مختلف جرم می‌دانند. مواد بین ۴۰۰ تا ۷۰۰ در این قانون بسیار مهم است و برای روشن‌کردن مردم بسیار اهمیت دارد؛ از طرف دیگر دادگاه انتظامی قضات به این موارد رسیدگی می‌کند. عملکرد این دادگاه به نسبت بقیه دادگاه‌ها خیلی خوب است؛ متهمین این دادگاه قضات هستند.

با توجه به اشاره آقای عبدی به بصیرت اجتماعی، در مناظره‌های سال ۱۳۸۸ و امسال اتهام‌هایی به افراد و مقامات دولتی زده شده است؛ آیا دادستان به این مسئله ورود کرده است یا نه؟

عبدی: سیستم قضائی ایرانی با خیلی از سیستم‌های دنیا متفاوت است. مثلا سرقت، یک جرم عمومی است ولی برخی از جرم‌ها باید شاکی خصوصی داشته باشد. درباره اتهام‌هایی هم که زده شد، باید شاکی خصوصی وجود داشته باشد. اما نمی‌دانم چیزهایی که در افکار عمومی گفته می‌شود چقدر از سوی دادستانی پیگیری می‌شود. انتساب اتهام به مقامات جرم عمومی است و توهین به رئیس‌جمهوری جرم عمومی است و خود اتهام هم جرم است؛ باید دستگاه قضائی این اتهام زننده را احضار کند، ولی هیچ کاری نمی‌کند. در جامعه ما هر اتهامی را می‌توانید در سطح عمومی بزنید ولی به هیچ کدام رسیدگی جدی نمی‌شود.

توکلی: ما باید از کسانی که به ارتقای شفافیت کمک کرده‌اند، حمایت کنیم.

یکی از کاندیداها لیست اموال خود را بعد از مناظره اخیر منتشر کرد؛ شما این را کمک به شفافیت می‌دانید یا انحراف افکار عمومی؟

توکلی: شفافیت دامنه خیلی گسترده‌ای دارد؛ شفافیت در امور مختلف لازم است و درآمد و دارایی مسئولان، یکی از این موارد است. در مجلس تصویب شده است مدیران رده بالا باید اموال خود را در اختیار دستگاه قضائی و عموم مردم قرار دهند. البته نماینده‌ای پیشنهاد داد کلمه «عموم مردم» حذف شود که بعدا سایت «الف» نوشت این نماینده در هفت شرکت خصوصی عضو هیئت‌مدیره است. انگیزه‌های فاسد نمی‌گذارد فرد با مصادیق فساد مبارزه کند.

عبدی: این نوع انتشار اموال یک بازی تبلیغاتی است؛ مسئله من داشته‌های فرد نیست، من می‌گویم فرد باید تبعات خسارت‌هایی که به مملکت زده است را قبول کند. بنابراین این موضوع تبلیغاتی می‌شود و البته تبلیغاتی است.

توکلی: صرف‌نظر از اینکه چه کسی چه کار کرده است، آشکار شدن دارایی فرد مهم است. چون این دارایی می‌تواند در گذر زمان، نامربوط اضافه شود و قرارگرفتن برخی افراد به دلیل دارایی در برخی از سطوح باهم سازگار نیست. مثلا در دولت میرحسین موسوی، ایشان گفتند حضور بازاری‌ها در دولت ایرادی ندارد، به شرط اینکه حجره خود را تعطیل کنند. برای اینکه تعارض منافع باعث عدم شفافیت می‌شود.

توکلی: آشکارشدن دارایی فرد مهم است. چون این دارایی می‌تواند در گذر زمان، نامربوط اضافه شود و قرارگرفتن برخی افراد به دلیل دارایی در برخی از سطوح با هم سازگار نیست. مثلا در دولت میرحسین موسوی، ایشان گفتند حضور بازاری‌ها در دولت ایرادی ندارد، به شرط اینکه حجره خود را تعطیل کنند. برای اینکه تعارض منافع باعث عدم شفافیت می‌شود

عبدی: واقعیت قضیه این است که برخی از انتقادها به دولت را نمی‌توان فهمید؛ اینکه گفته می‌شود دولت به اطلاعات حساب افراد دسترسی نداشته باشد، چه معنایی دارد؟ این بی‌معنی است. پول افراد در همین مملکت به دست آمده است؛ اموال فرد محرمانه نیست. از طرفی، مهم اموال این افراد نیست؛ مهم چگونگی به‌دست‌آوردن این اموال است

توکلی: همه چیز در جامعه به وسیله قانون حل نمی‌شود. ما باید برخی از هنجارها را رعایت کنیم؛ فشار اجتماعی خیلی از رفتارها و رویه‌ها را اصلاح خواهد کرد. در اینجا قانون نانوشته اخلاقی پاسخ افراد را خواهد داد.

آیا جامعه امروز ما چنین پتانسیلی را دارد؟

توکلی: بله! این ظرفیت در رابطه با حقوق‌های نجومی یا املاک نجومی خود را نشان داد. مسئولان به دلیل فشار افکار عمومی با حقوق نجومی مبارزه کردند. اخلاق، عرف و قانون با همدیگر پاسخ بداخلاقی را می‌دهند. روزنامه‌نگاران و نهادهای مدنی هم باید متخلفان را هو کنند.

سازمان مردم‌نهاد دیده‌بان شفافیت و عدالت که شما ریاست آن را به عهده دارید، چگونه به این موضوع ورود خواهید کرد؟

توکلی: باید این مسئله راست‌آزمایی شود.

درباره خیریه امام‌رضا(ع)، که متعلق به همسر آقای قالیباف است، در مناظره‌ها مسائلی عنوان شد، آیا شما می‌توانید در دیده‌بان شفافیت و عدالت به این مسئله ورود کنید؟

توکلی: قاعدتا باید بتوانیم. خیلی از نهادها چون از مالیات معاف هستند، عده‌ای می‌خواهند از این امتیازها استفاده کنند. ما باید قاعده‌ای بگذاریم تا خیریه‌ها را کنترل کنیم و بر آنها نظارت شود. باید این را در هیئت مدیره مطرح کنیم و مورد بررسی قرار دهیم.

ادامه از صفحه ۷

تبِ ایران در سوئد

از سفارت ایران مصرانه تقاضای ارسال صندوق رأی کند، توفان ایمیلی و تلفنی راه بیندازد، هر طور که شده راهی برای تماس با معاون برون‌مرزی وزیر خارجه پیدا کند، روز انتخابات مرخصی بگیرد و حتی تب‌وتابش برای تعیین سرنوشت ایرانیان ۳۰ سال مهاجرت‌کرده را نیز دست به شناسنامه کند. همین روحیه و کنشگری باعث شده تا هفته آینده، برخلاف دوره گذشته، شهرهای پرجمعیت گوتنبرگ و مالمو سوئد نیز علاوه بر استکهلم پذیرای صندوق آرای انتخابات ریاست‌جمهوری دوازدهم باشند.

ادامه از صفحه ۱۷

فقط روحانی برای دریاچه ارومیه برنامه دارد

ایران درخواست داد؟ یعنی ستاد دریاچه درخواست داد یا آنها خودشان پیشنهاد کردند؟

ما درخواست دادیم و آنها هم استقبال کردند. حتی بابت این همکاری ما یک ریال پول خرج نکردیم. احتمالا فقط هزینه اقامتشان در تهران یا ارومیه را پرداخت می‌کردیم.

آنها صرفا هدفشان مشارکت علمی در این پروژه بود؟

بله؛ مثلا استرالیایی‌ها اصلا قرارداد بستند بدون اینکه پولی بگیرند. چون مسئله دریاچه ارومیه زیست‌محیطی و مسئله بین‌المللی است. مهم نیست کجای دنیا هست.

آیا توافق هسته‌ای و برجام و افزایش ارتباط ایران با جهان، در این ماجرا تأثیری داشته؟

قطعا اگر نبود که اینها خیلی کمک جدی نمی‌کردند. الان استقبال می‌کنند برای ارتباط و کمک‌های علمی. آن چیزی هم که ما نیاز داریم در وهله اول کمک‌های علمی است. چون می‌دانید که مثلا ما اگر می‌خواستیم به برخی حرف‌ها و پیشنهادات داخلی اکتفا کنیم مثل چیزی که آقای کردوانی گفت، باید دریاچه را رها می‌کردیم و اینها هم الان یک قطره آب هم نداشت، خشک شده بود و رفته بود. واقعیت این است که دانشمندان داخلی ما، یک گروهشان این‌طورند. به‌روز نیستند. تکنولوژی‌های جدید را نمی‌دانند. ولی اگر کمک‌های بین‌المللی ما نبود، ما به امید حرف اینها، - که هر کسی حرفی می‌زد- چه تصمیمی می‌خواستیم بگیریم؟ یکی باید تصمیم بگیرد که احیا شود یا نشود، و چگونه احیا شود. اگر به حرف اینها بود، ما باید رها می‌کردیم.

اگر فرض کنیم دولت روحانی در انتخابات روز جمعه تداوم پیدا نکند، چه تأثیری روی این پروژه می‌گذارد؟

قطعا اگر هر دولت عاقل وطن‌پرستی که منافع ملی را دنبال کند روی کار بیاید، این برنامه را دنبال خواهد کرد. قطعا هم هر کسی بیاید موظف و مجبور است. دولت آقای روحانی، استراتژیکی تصمیم گرفت. انتخاباتی تصمیم نگرفت. اگر دریاچه احیا نشود، شما ناچار هستید که شهر تبریز را تخلیه کنید. در مقابل توفان نمک چه می‌شود کرد؟ ۱۳ میلیارد تن نمک در آنجا خوابیده. این مستقیما وارد شهر تبریز می‌شود. مردم تبریز که نمی‌توانند ۲۴ ساعته ماسک روی صورت خود بگذارند و هوای سالم نداشته باشند.

از بین کاندیداهایی که در صحنه هستند، کدامشان در زمینه ماجرای دریاچه ارومیه برنامه یا طرح و اظهارنظری کرده است؟ اصلا هیچ‌کدامشان با شما مذاکره یا مثلا مشورتی کرده‌اند؟

هیچ‌کس غیر از آقای روحانی و آقای جهانگیری درباره دریاچه ارومیه چیزی نگفتند و برنامه‌ای نداشتند و چیزی هم از من نپرسیدند. شاید هنوز یا متوجه اهمیت موضوع نیستند یا اینکه مثلا تصمیم آنها این است که این روند ادامه پیدا خواهد کرد.

شاید اساسا برنامه‌ای نداشته باشند یا فکر نکنند برنده شوند که حالا بخواهند برای دریاچه هم برنامه داشته باشند، این‌طور نیست؟

شاید هم این‌طور فکر می‌کنند.

در این چندوقت اخیر خیلی در مورد اینکه دولت برای احیای دریاچه بودجه نداد صحبت شده است، اگر بودجه داده نشده چطور پروژه همچنان اجرا می‌شود؟

سال گذشته ۴۰ درصد بودجه داده شد. چون واقعا دولت مشکل داشت. ما هم کارها را محدود کردیم، خودمان را با بودجه تطبیق دادیم. ما در ستاد احیا، برنامه از یک تا صد تنظیم کردیم؛ اگر یک درصد دادند چه‌کار باید بکنید، اگر ۱۰ درصد دادند چه‌کار کنیم و کجا باید هزینه شود. اگر صددرصد دادند کجا هزینه شود و... بالاخره ۵۰ تا دادند، ۵۰ تای اول در کجا باید خرج می‌شد. ۵۰ تای دوم را دادند، همه برنامه اجرا شود. سال گذشته ما حدود ۴۱-۴۲ درصد بودجه را گرفتیم و کارهایی که موضوعاتی کم‌اهمیت‌تر در مورد ارتباط با بودجه بودند را کنار گذاشتیم و ولی مثلا بودجه حفاری تونل‌های انتقال آب صد درصد، پرداخت شد.

کلا در این چهار سال مشخصا چقدر بودجه برای احیای دریاچه داده شد؟

آخرین آماری که من دارم، جمعا در این سه سال. چون عملیات اجرائی ما دوسال‌ونیم است که اجرائی شده؛ یعنی از زمستان سال ۹۳، چون شش ماهه اول و بررسی‌های علمی و... جمعا چیزی در حدود هزارو ۹۲۰ میلیارد تومان خرج شده است.

ادامه از صفحه ۲

از پشت خنجر زدید حالا طرفدار برجام شدید؟!

او در پایان عنوان کرد: «روز جمعه پای صندوق‌های رأی دوباره به آزادی، اعتدال، اصلاحات، اصولگرایی معتدل و امید ایرانیان سلام می‌کنیم. مردم بدانند که با شعار دوباره ایران، دوباره اسلام، دوباره امید، پای صندوق خواهیم رفت».

پیش از سخنان رئیس‌جمهور، شهربانو منصوریان، دارنده چند مدال طلای جهان و آسیا، به نشان صلح و دوستی مدال خود را به روحانی تقدیم کرد. محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه نیز با اخذ مرخصی از هیئت دولت، در این گردهمایی حضور داشت.

روحانی در خرم‌آباد: فکر نکنید برای ۴ سال تصمیم می‌گیرید

همچنین رئیس‌جمهوری روز گذشته در جمع مردم خرم‌آباد در محل دانشگاه قدیم لرستان، گفت: «ما می‌خواهیم همه جناح‌ها و گروه‌ها، اصولگرا، اصلاح‌طلب، معتدل، اقوام و مذاهب، همه در کنار هم به‌عنوان ایران متحد باشیم». حسن روحانی افزود: «منزوی‌شدن جناح‌ها و حاکمیت گروهی اقلیت بر افکار اکثریت را نمی‌پذیریم چراکه راهی به نام اتحاد و وحدت ملت بزرگ ایران را انتخاب کرده‌ایم. ما نمی‌پذیریم که یک جناح منزوی باشد؛ نمی‌پذیریم که گروهی اقلیت بخواهد بر افکار اکثریت فشار آورد».

به گزارش ایرنا، او افزود: «چهار سال پیش راه آرامش، ایستادگی در برابر اختلافات و راه وحدت و همبستگی را انتخاب کردیم. ما راه اتحاد و وحدت ملت بزرگ ایران را انتخاب کرده‌ایم. در فضای وحدت و آرامش، کشور را برای حرکت به‌سوی پیشرفت و تعالی آماده کردیم، حق مردم مشارکت و حضور پای صندوق‌های اخذ رأی برای ایران سربلند و پرآوازه است». روحانی با طرح این سؤال که آیا امروز آرامش در جامعه بیشتر است یا سال ۹۱ و آیا بازار کار در آن سال بهتر بود یا امروز، گفت: «قیمت اجناس در سال ۹۱ به‌صورت ساعتی افزایش می‌یافت».

او با اشاره به اقدامات انجام‌شده در حوزه بهداشت و درمان گفت: «آیا بیمه درمانی برای همه مقرر نشده است؟ ما می‌خواهیم برای تحول و پیشرفت ایران حرکت کنیم و در راستای آزادی، اشتغال و رفع معضل بی‌کاری گام‌های جدی‌تری برداریم».

روحانی افزود: «از ما می‌پرسند از روز اولی که آمدید چرا برای افتتاح به استان‌ها نرفتید، حال آنکه این سؤال‌ها حتی برای همه کودکان ما نیز روشن است. روز اول با هم عهد بسته بودیم و به میدان کار و فعالیت آمدیم و بعد از تعیین بودجه، امکانات را فراهم کردیم و بعد از آن رسیدیم به مرحله افتتاح که اکنون با خرسندی افتتاح می‌کنیم».

رئیس‌جمهوری، رفع فقر و محرومیت در ایران را دو هدف بزرگ خود در چهار سال آینده عنوان کرد و گفت: «باید برای تحقق این وعده دست به دست هم دهیم». او با بیان اینکه با ادامه تحریم‌ها، جیب کاسبان تحریم پرتر می‌شد، عنوان کرد: «ما در تحریم بودیم و عربستان بازار نفت ما را گرفته بود؛ ولی تحریم‌ها را با مذاکرات برداشتیم و توانستیم نفت بیشتری صادر کنیم که همین موضوع باعث شد پول بیشتری به محرومان تخصیص داده شود».

روحانی با بیان اینکه پرنده آزادی را به پرواز درخواهیم آورد، افزود: «مخالفان و منتقدان هم حق دارند با صدای بلند ندای خود را به گوش مردم برسانند. نخستین کلام آزادی، دومین کلام امنیت واقعی در جامعه، سومین کلام آرامش و کلام چهارم پیشرفت ایران عزیز است». او ۲۹ اردیبهشت امسال را روز سرنوشت ایران دانست و گفت: «فکر نکنید برای چهار سال تصمیم می‌گیرید، آثار این چهار سال، ۴۰ سال در کشور باقی می‌ماند».

می‌خواهند با پمپاژ پول مردم را بفریبند

این نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری با بیان اینکه راهمان را ادامه می‌دهیم و از دلواپسان هراس نداریم، افزود: «می‌خواهند با پمپاژ پول، مردم را بفریبند و قیمت اجناس را چندبرابر کنند. آنها که می‌گویند اگر این دولت ادامه پیدا می‌کند یارانه‌ها قطع می‌شود، دروغ می‌گویند؛ یارانه ادامه می‌یابد ولی تنها یارانه کافی نیست». روحانی افزود: «با توسعه بیمه درمانی و نظام اجتماعی، با بالابردن مستمری مددجویان، توسعه سبدهای کالای غذایی، افزایش حقوق بازنشستگان و کارمندان به مردم کمک می‌کنیم. در دولت دوازدهم دست به دست هم می‌دهیم و در برابر انحصارگران و اقتدارگرایان می‌ایستیم؛ با همه نهادهای انقلابی دوست هستیم، اما قیّم نمی‌خواهیم». او گفت: «با نیروهای نظامی دوست هستیم و دستشان را می‌بوسیم، اما هرکس باید کار خودش را انجام دهد؛ نظامی باید کار نظامی‌گری خودش را انجام دهد».

رئیس‌جمهوری در ادامه با اشاره به تحقق وعده خودکفایی گندم، عنوان کرد: «به شما گفتم برای موضوع آب بیشترین سرمایه‌گذاری را در ایران انجام خواهم داد و انجام دادم. مشکل آب کشور یک‌ساله به‌وجود نیامده که یک‌ساله برطرف شود اما بدانید قدم‌هایی که در این سه‌سال‌ونیم برداشته شد، بیش از هشت سال گذشته بود. همه روستاها می‌توانند در کشور با جذب گردشگر متحول شوند، ما راه را برای توسعه گردشگری آماده خواهیم کرد».

روحانی با تأکید بر لزوم حضور حداکثری مردم در انتخابات گفت: «مردم با حضور خود پای صندوق‌های اخذ رأی گره‌های کشور را باز می‌کنند. روز جمعه می‌گوییم دوران پرونده‌سازی و تخریب و نابودی اخلاق پایان یافته است».